

Ona tili — 50 ta test savoli

Javoblari va izohlari bilan · DTM tayyorgarligi · testmakon.uz · 25.08.2026

1. O'zbek alifbosida nechta harf bor?

- A) 26
- B) 29
- C) 32
- D) 35

2. Qaysi so'z turkumi narsa va buyumlarning nomini bildiradi?

- A) Sifat
- B) Fe'l
- C) Ot
- D) Son

3. Qaysi so'zda imlo xatosi bor?

- A) Tadbirkor
- B) Hosil
- C) Vatanparvar
- D) Tanafus

4. Jarangli undoshlarni toping.

- A) p, t, k
- B) b, d, g
- C) s, h, sh
- D) x, q, f

5. 'Kitobni' so'zi qaysi kelishikda?

- A) Bosh kelishik
- B) Qaratqich kelishigi
- C) Tushum kelishigi
- D) O'rin-payt kelishigi

6. Qaysi gapda sifat ishtirok etgan?

- A) Biz maktabga bordik.
- B) Chiroyli gul ochildi.
- C) Kitob javonda turibdi.
- D) U tez yugurdi.

7. Fe'lining zamonlari nechta?

- A) 2 ta
- B) 3 ta
- C) 4 ta
- D) 5 ta

8. 'Men kelmoqchiman' - qaysi zamonda?

- A) O'tgan zamon
- B) Hozirgi zamon
- C) Kelasi zamon (maqsad)
- D) Noma'lum zamon

Ona tili — 50 ta test savoli

Javoblari va izohlari bilan · DTM tayyorgarligi · testmakon.uz · 25.08.2026

9. Qaysi qatorda yasama so'z bor?

- A) Gul
- B) Gulzor
- C) Tog'
- D) Suv

10. Mavhum otni toping.

- A) Daftari
- B) Qalam
- C) Baxt
- D) Tosh

11. Sifat darajalari nechta?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5

12. 'Beshinchi' so'zi qaysi so'z turkumiga kiradi?

- A) Sanoq son
- B) Tartib son
- C) Dona son
- D) Chama son

13. Undov so'z qaysi qatorda berilgan?

- A) Oh, qanday go'zal!
- B) Men bordim.
- C) Kitobni o'qi.
- D) Yaxshi bola.

14. Qaratqich kelishigi qo'shimchasi qaysi?

- A) -ni
- B) -ning
- C) -ga
- D) -da

15. Lab undoshlari qaysilar?

- A) b, p, m
- B) d, t, n
- C) k, g, ng
- D) s, z, sh

16. Mustaqil so'z turkumlari nechta?

- A) 3 ta
- B) 5 ta
- C) 6 ta
- D) 7 ta

Ona tili — 50 ta test savoli

Javoblari va izohlari bilan · DTM tayyorgarligi · testmakon.uz · 25.08.2026

17. Qaysi so'zda urg'u oxirgi bo'g'inga tushmaydi?

- A) Kitob
- B) Bermoq
- C) Hozir
- D) Maktab

18. Modal so'zlar nimani bildiradi?

- A) Ishonch yoki gumonni
- B) Harakatni
- C) Narsani
- D) Belgini

19. O'zbek tilida nechta unli tovush bor?

- A) 5 ta
- B) 7 ta
- C) 6 ta
- D) 8 ta

20. Quyidagilardan qaysi biri unli tovush?

- A) m
- B) n
- C) o'
- D) ng

21. Tovush va harf o'rtasidagi asosiy farq nima?

- A) Ular bir xil narsa
- B) Tovush — og'zaki nutqdagi ses, harf esa uni yozuvda ifodalovchi belgi
- C) Harf og'zaki nutqda ishlatiladi, tovush yozuvda
- D) Tovush faqat she'rda qo'llanadi

22. Bo'g'in nima?

- A) So'zdagi har bir harf
- B) Bir nafas chiqarish bilan aytiluvchi tovush yoki tovushlar birikmasidan iborat so'z bo'lagi
- C) So'zdagi undosh tovushlar guruhi
- D) Urg'u tushgan tovush

23. Urg'u nima?

- A) So'zdagi barcha bo'g'inlarni bir xil kuchda aytish
- B) So'zdagi bir bo'g'inni boshqalariga nisbatan kuchliroq, cho'zib va balandroq aytish
- C) Gapning oxirida ovozni ko'tarish
- D) Undosh tovushni cho'zib aytish

24. Orfoepiya nima?

- A) So'zlarni to'g'ri yozish qoidalari
- B) Tovushlarni va so'zlarni adabiy til me'yoriga mos ravishda to'g'ri talaffuz qilish qoidalari
- C) Gapda tinish belgilarini to'g'ri ishlatish
- D) So'zlarning ma'nosini izohlash

Ona tili — 50 ta test savoli

Javoblari va izohlari bilan · DTM tayyorgarligi · testmakon.uz · 25.08.2026

25. "O'quvchi" so'zini bo'g'inlarga to'g'ri bo'lish qaysi?

- A) o'-quv-chi
- B) o'q-uv-chi
- C) o'qu-vchi
- D) o'q-uvch-i

26. Quyidagi so'zlar ichida urg'u o'zgarishi bilan ma'nosi o'zgaradigan juft qaysi?

- A) kitob — daftar
- B) atlas (mato) — atlas (geografik xarita to'plami)
- C) maktab — o'quvchi
- D) gul — daraxt

27. Bo'g'in ko'chirish qoidasiga ko'ra "toshkent" so'zini qanday ko'chirish to'g'ri?

- A) t-oshkent
- B) tosh-kent
- C) to-shkent
- D) toshk-ent

28. Fonemaning distintiv (farqlovchi) funksiyasi nima?

- A) Tovushni chiroyli qilish vazifasi
- B) Fonemaning so'z ma'nosini farqlovchi minimal til birligi sifatidagi vazifasi — masalan, "bol" va "pol" so...
- C) Tovushni baland aytish vazifasi
- D) So'zni bo'g'inlarga ajratish vazifasi

29. Diakritik belgilar nima va o'zbek yozuvidagi vazifasi?

- A) Gapda tinish belgilari
- B) Asosiy harflarga qo'shiladigan qo'shimcha belgilar (apostrof, tutuq belgisi va b.); o'zbek lotinsida tutuq...
- C) Faqat matematikada ishlatiladigan belgilar
- D) Harflarning bosh va kichik shakllari

30. "Uy" so'zini bo'g'inga bo'lganda qanday bo'ladi?

- A) u-y
- B) uy (1 bo'g'in)
- C) u — y
- D) Bo'g'inga bo'lib bo'lmaydi

31. "Maktab" so'zini bo'g'inga to'g'ri ajrating?

- A) m-aktab
- B) mak-tab
- C) ma-ktab
- D) makt-ab

32. Qaysi so'zda urg'u ma'noni farqlaydi?

- A) kitob — daftar
- B) atlas (mato) — atlas (xarita to'plami)
- C) maktab — o'quvchi
- D) gul — daraxt

Ona tili — 50 ta test savoli

Javoblari va izohlari bilan · DTM tayyorgarligi · testmakon.uz · 25.08.2026

33. "Bolajon" so'zini bo'g'inga ajrating?

- A) bo-la-jon
- B) bol-aj-on
- C) bo-laj-on
- D) b-o-l-a-j-o-n

34. So'zdagi bo'g'inlar soni qanday aniqlanadi?

- A) Harflar soniga qarab
- B) So'zdagi unlilar soniga qarab
- C) Undoshlar soniga qarab
- D) So'z uzunligiga qarab

35. Leksik urg'u va sintagmatik urg'uning farqi nima?

- A) Ular bir xil narsa
- B) Leksik urg'u so'z ichidagi bo'g'inlardan birini ajratadi; sintagmatik (frazaviy) urg'u gap yoki iboradagi ...
- C) Sintagmatik urg'u faqat she'rda bo'ladi
- D) Leksik urg'u gapda, sintagmatik so'zda bo'ladi

36. "Moraic" (mora) nazariyasi bo'g'in og'irligini qanday tushuntiradi?

- A) Barcha bo'g'inlar bir xil og'ir
- B) Mora — bo'g'in og'irligining minimal birligi; qisqa unli = 1 mora (engil bo'g'in), uzun unli yoki undosh b...
- C) Bo'g'inlar faqat sanoq bilan o'lchanadi
- D) Og'ir bo'g'in degani uzun so'z

37. "Syllabification" (bo'g'inga ajratish) algoritmidagi "onset maximization" tamoyili nima?

- A) Bo'g'inlar sonini minimallashtirish
- B) Undoshlar imkon qadar keyingi bo'g'inning boshiga (onset) o'tkaziladi — fonotaktik cheklovlar ruxsat ...
- C) Bo'g'in oxiriga undoshlar to'planadi
- D) Har bir bo'g'in faqat bitta undoshdan iborat bo'ladi

38. Leksikologiya nima?

- A) Gapning tuzilishini o'rganuvchi bo'lim
- B) Tilning so'z boyligini, so'zlarning ma'nosi va qo'llanishini o'rganuvchi bo'lim
- C) Tovushlarni o'rganuvchi bo'lim
- D) Imlo qoidalarini o'rganuvchi bo'lim

39. Leksik ma'no nima?

- A) So'zning grammatik shakli
- B) So'zning voqelik predmet va hodisalarini aks ettiruvchi, lug'atda berilgan asosiy ma'nosi
- C) So'zning tovush tarkibi
- D) So'zning gapda egallagan o'rni

40. "Figura etymologica" (etimologik figura) nima va u so'z ma'nosini qanday ochib beradi?

- A) So'zning fonetik tuzilishi
- B) Bir ildizdan hosil bo'lgan so'zlar birikmasi: "yaxshi yashash", "o'yin o'ynash" — bu birikmalar so'zning i...
- C) So'zning tarixiy shakli
- D) So'z yasallashining grammatik qoidasi

Ona tili — 50 ta test savoli

Javoblari va izohlari bilan · DTM tayyorgarligi · testmakon.uz · 25.08.2026

41. Qaysi so'z o'z qatlamga (turkiy asosga) tegishli?

- A) Samolyot
- B) Yelkan
- C) Mashina
- D) Poyezd

42. Boshqa tildagi so'zning qismlarini ona tilidagi mos so'zlar bilan aynan almashtirish (so'zma-so'z tarjima) orqali yasalgan o'zlashma so'zlar nima deyiladi?

- A) Kalka (kalkalash)
- B) Assimilyatsiya
- C) Arxaizatsiya
- D) Determinologizatsiya

43. Qaysi qatorda kalka usulida yasalgan so'z berilgan?

- A) Yarimorol (полуостров)
- B) Kompyuter (computer)
- C) Kitob (kitob)
- D) Gilos (gilas)

44. Qaysi qatorda faqat o'z turkiy qatlamga oid bo'lgan so'zlar guruhi keltirilgan?

- A) Tog', tosh, suv, o't
- B) Oftob, bahor, gul
- C) Kitob, daftar, maktab
- D) Choy, shakar, non

45. Transterminologizatsiya hodisasi (bir sohaga tegishli terminning boshqa sohada ham o'ziga xos yangi atama sifatida qo'llanishi) qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A) Morfologiya (biologiya) - morfologiya (tilshunoslik)
- B) Kompyuter (texnika) - sichqoncha (texnika)
- C) Daraxt (botanika) - terak (botanika)
- D) Hujayra - to'qima

46. Fe'lining shaxs-son qo'shimchalari qanday vazifani bajaradi?

- A) Yangi so'z yasaydi
- B) So'zlarni gapda bog'lash uchun xizmat qiladi (sintaktik shakl yasovchi)
- C) Ot yasaydi
- D) Sifat yasaydi

47. Fe'l zamonlari (o'tdi, yozmoqda, keladi) qo'shimchalari morfemikaning qaysi bo'limiga kiradi?

- A) Lug'aviy shakl yasovchi
- B) Sintaktik shakl yasovchi
- C) So'z yasovchi
- D) Prefikslar

Ona tili — 50 ta test savoli

Javoblari va izohlari bilan · DTM tayyorgarligi · testmakon.uz · 25.08.2026

48. Sifatdosh, ravishdosh va harakat nomi qo'shimchalari (-gan, -b, -ish kabi) an'anaviy grammatikada qaysi morfemalar sirasiga kiritiladi?

- A) So'z yasovchilar
- B) Sintaktik shakl yasovchilar
- C) Lug'aviy shakl yasovchilar
- D) Tarixiy affikslar

49. "Birma-bir", "ikkitadan-uchtadan", "o'n-o'n besh" qatoridagi qaysi birlik umuman son turkumiga kirmaydi va ravish hisoblanadi?

- A) Ikkitadan-uchtadan (chama-taqsim son)
- B) O'n-o'n besh (chama son)
- C) Birma-bir (Holat ravishi)
- D) Barchasi son

50. Qaysi olmoshlar o'zidan oldingi so'zga qo'shilganda ba'zan fonetik o'zgarishga uchrab (qisqarib), urg'u qabul qilmaydigan yuklama yoki qo'shimchaga aylanib ketishi mumkin?

- A) So'roq olmoshlari (-mi)
- B) Gumon olmoshlaridagi '-dir' qismi ba'zan kesimlik qo'shimchasi bilan omonim bo'ladi, lekin olmosh qis...
- C) Olmoshlar hech qachon qisqarmaydi.
- D) Bu, shu olmoshlari (-bi, -shi bo'lib)

Javoblar kaliti

Ona tili · 50 savol

1-B 2-C 3-D 4-B 5-C 6-B 7-B 8-C 9-B 10-C
11-B 12-B 13-A 14-B 15-A 16-B 17-B 18-A 19-C 20-C
21-B 22-B 23-B 24-B 25-A 26-B 27-B 28-B 29-B 30-B
31-B 32-B 33-A 34-B 35-B 36-B 37-B 38-D 39-B 40-B
41-B 42-A 43-A 44-A 45-A 46-B 47-A 48-C 49-C 50-B

To'liq bank, vaqt rejimi va xatolar tahlili: testmakon.uz/tests/practice/ona-tili/